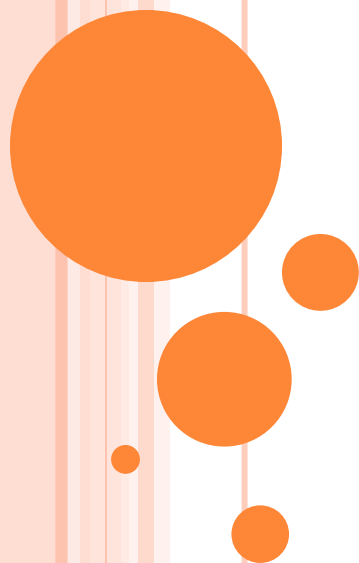

ОТВАРЕНА ПРОИЗВОДЊА

- Намена производа -

- Наменски, завршени производи могу бити:
  - готови производи или
  - полупроизводи (производи намењени сопственој производној потрошњи).

- **Готови производи** су завршени производи који су у том облику намењени тржишту или сопственим инвестицијама (прираст, саднице,...).

- **Полупроизводи** су производи одређене производње или одређене фазе производње који су у том облику намењени производној потрошњи код исте привредне организације.

- **Пример 1:**

Вредност произведених назимади за тов.....	100.000 РСД
Вредност произведеног кукуруза за тов.....	50.000 РСД
<u>Вредност товљеника.....</u>	<u>250.000 РСД</u>
Укупна вредност завршених производа.....	400.000 РСД

- У чему су:

Полупроизводи.....	150.000 РСД
<u>Готови производи.....</u>	<u>250.000 РСД</u>
Укупна вредност завршених производа.....	400.000 РСД

- У пољопривредној производњи је веома сложено унутрашње циркулисање производа:
  - слама из биљне производње користи се као простирка у сточарству;
  - стајњак који се добија у сточарству користи се као органско ђубриво у биљној производњи.

- Унутрашња циркулација сопственог производа (полупроизвода) је значајнија, уколико се постигне **већи степен интеграције производње** у пољопривредној организацији.

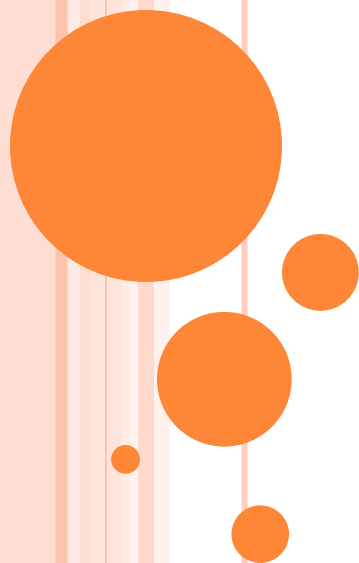

- **Пример 2:** У укупној вредности остварених производа у 2018. години од 3.500.000 динара:
  - вредност полупроизвода износи 1.050.000 динара или 30%,
  - вредност готових производа износи 2.450.000 динара или 70%.

- У укупној вредности остварених производа у 2019. години од 3.600.000 динара:
  - вредност полупроизвода износи 1.440.000 динара или 40%,
  - вредност готових производа износи 2.160.000 динара или 60%.

- Иако је вредност остварених производа у 2019. години **већа** од вредности остварених производа у 2018. години (3.600.000 дин. према 3.500.000 дин.), вредност тржишних производа је мања у 2019. од вредности тржишних производа у 2018. (2.160.000 дин. према 2.450.000 дин.) због **већег степена интеграције у 2019. години.**

ОСТВАРЕНА ПРОИЗВОДЊА

- Степен интегрисаности -

- **Интеграција** (lat. integer - целина) - стварање целине из више делова.
  - У привреди постоје два облика интеграције:
    - **Хоризонтална** - у којој се спајају две или више истородних, дотад самосталних економских јединица и која доводи до **квантитативних промена односно укрупњавања привредне организације** (спајање две ратарске јединице, две фарме свиња и сл.).
    - **Вертикална** - **ствара технолошку целину** двеју или више фаза исте репродукционе целине, где се вредност ниже фазе, односно свих нижих фаза, интегрише у вредност производа више, односно последње фазе (спајање ратарске са сточарском јединицом, сточарске са кланичном индустријом и сл.).
-

- Карактеристично је, за интеграционе односе у условима **вертикалне интеграције**, да се ови појављују:
  - у снабдевању сировином и материјалом (као и услугама) и
  - у пласману производа односно услуга.
- **Интеграција у снабдевању** је са аспекта виших фаза прераде, тј. када оне набављају репродукциони материјал и сировине (као и услуге) од нижих фаза.
- **Интеграција у пласману** се посматра са аспекта ниже фазе, која на тај начин реализује своје производе уступајући их вишој фази.

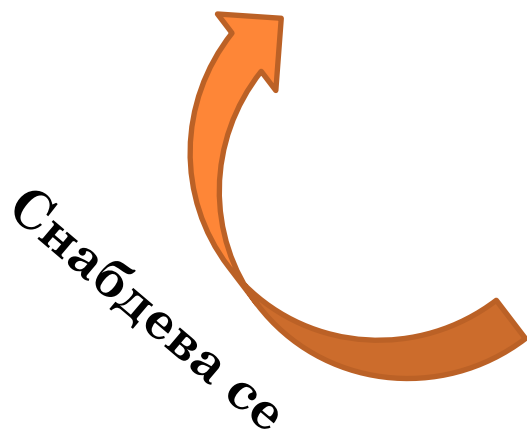

- Фарма крава за производњу млека

- Млекара

	Јединица	Ратарска	Говедарска	Свињарска	Пивара	Млекара	Кланица	Инвестиције	Свега (2 до 8)	Дом. тржиште	Извоз	Свега тржиште (10+11)	УКУПНО (9+12)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2	Ратарска	600	4.000	4.000	4.000				12.600	6.000		6.000	18.600
3	Говедарска	400				4.000	2.200	2.400	9.000	1.800		1.800	10.800
4	Свињарска	400					8.000	1.600	10.000	3.600		3.600	13.600
5	Пивара		400	600					1.000	13.000		13.000	14.000
6	Млекара			400					400	8.600	1.000	9.600	10.000
7	Кланица								0	10.000	10.000	20.000	20.000
8	Инвестиције		2.000	2.000									
9	Свега (2 до 8)	1.400	6.400	7.000	4.000	4.000	10.200		33.000	43.000	11.000	54.000	87.000
10	Унутрашње тржиште	5.000	600	2.000	4.000	4.400	4.000		20.000				
11	Увоз	200							200				
12	Свега тржиште (10+11)	5.200	600	2.000	4.000	4.400	4.000		20.200				
13	УКУПНО (9+12)	6.600	7.000	9.000	8.000	8.400	14.200		53.200				

- Степен интеграције у снабдевању добија се из односа: m_1 / m , при чему је:
  - m = вредност укупног материјала и услуга,
  - m_1 = вредност материјала и услуга из сопствене производње.
- Степен интеграције у пласману добија се из односа: p_1 / p , при чему је:
  - p = вредност свих производа и услуга
  - p_1 = вредност производа и услуга намењених интерној реализацији
- У оба случаја бројилац је део имениоца, тако да ће добијени коефицијент *увек* бити *мањи* од 1.

- $m_1 = p_1$ јер је вредност материјала и услуга из сопствене производње исто што и вредност производа и услуга намењених интерној реализацији.
- $p > m$, тј. вредност завршених производа и услуга већа је од вредности материјала и услуга који су утрошени за ту производњу.
- Из овога следи да ће степен интеграције у снабдевању бити редовно **већи** од степена интеграције у пласману, када се посматра производна организација у целини.

Табела 1. Степен интеграције радних јединица у снабдевању

Јединица	Свега (m)	Интеграција (m ₁)	%
Ратарска	6.600	1.400	21,2
Говедарска	7.000	6.400	91,4
Свињарска	9.000	7.000	77,8
Пивара	8.000	4.000	50,0
Млекара	8.400	4.000	47,6
Кланица	14.200	10.200	71,8
Укупно	53.200	33.000	62,0

Табела 2. Степен интеграције радних јединица у пласману

Јединица	Свега (p)	Интеграција (p ₁)	%
Ратарска	18.600	12.600	67,7
Говедарска	10.800	9.000	83,3
Свињарска	13.600	10.000	73,5
Пивара	14.000	1.000	7,1
Млекара	10.000	400	4,0
Кланица	20.000	0	
Укупно	87.000	33.000	37,9

